

نام و نام خانوادگی :	به نام خدا	تاریخ آزمون : ۹۹/۱۰/۲۰
پایه : دهم انسانی	سازمان آموزش و پرورش خراسان شمالی	مدت آزمون : ۱۰۰ دقیقه
درس: علوم و فنون ادبی	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان بجنورد	نام طراح:
	دبیرستان نمونه شهید بهشتی	
ردیف	هرکس به خدا توکل کند مغلوب نمی گردد و هرکس به خدا توسل جوید شکست نمی خورد. امام محمد باقر(ع)	بارم
الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی		
۱	آثار بر جای مانده از زبان ..... که شامل فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی است به خط میخی نگاشته شده اند.	۰,۲۵
۲	منظومه «درخت آسوریک» اصل ..... دارد.	۰,۲۵
۳	زبان رسمی دوره ساسانی کدام گزینه است؟ الف: ساکانی ☐ ب: پهلوی ☐ پ: دری ☐ ت: عربی، پارسی ☐	۰,۲۵
۴	اصل «تفسیر طبری» به چه زبانی نوشته شده است؟	۰,۲۵
۵	درستی یا نادرستی هر یک از گفته های زیر را بنویسید. الف) پدر شعر فارسی لقب «رودکی» است. ب) شاهنامه ابو منصورى نگاشته اسدى طوسى است.	۰,۵
۶	در مورد «تاریخ بلعمی» یک سطر بنویسید.	۰,۵
۷	در مورد مضامین شعری (حماسه، مدح و غنایی) قرن چهارم و اوایل قرن پنجم توضیح دهید.	۱,۵
۸	دو مورد از ویژگی های نثر فارسی در قرن چهارم را بنویسید.	۰,۵
ب) موسیقی شعر		
۹	اساسی ترین عامل پیدایی شعر چیست؟	۰,۲۵
۱۰	آشکار ترین ابزار موسیقایی شعر ..... است.	۰,۲۵
۱۱	در بیت زیر دو واژه بیابید که دارای مصوت بلند هستند. ولیکن ماه دارد قصد بالا فرو شد آفتاب از کوه بابل	۰,۵
۱۲	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید. اگر هوشمندی به معنی گرای که معنی بماند نه صورت به جای	۱,۵
۱۳	برای هر یک از الگوهای هجایی زیر، یک واژه بنویسید. الف: - - U - - : ..... ب: U - - - : ..... پ: U - - :	۰,۷۵
۱۴	کدام گزینه معادل الگوی (-U - /- - U - /- - U) است؟ الف: خلوتم چراغان کن ای چرخ ☐ ب: بشنو از نی چون حکایت می کند ☐	۰,۲۵
۱۵	الگوی هجایی واژگان زیر را بنویسید. الف) روزگاران: ..... ب) دریا دلان: ..... پ) آشنا: ..... ت) سبک بالان:	۱
۱۶	برای کاربرد گوناگون (صامت و مصوت) هر یک از واج های زیر، واژه مناسب بیاورید. ۱: و / صامت: ..... / مصوت: ..... ۲: ی / صامت: ..... / مصوت:	۱

۰,۵	صامت ها و مصوت های واژگان زیر را بنویسید. الف) پیامبر: ب) بهارستان:	۱۷
پ) زیبایی شناسی		
۱	در بیت های زیر نمونه های واج آرایی را بیابید. الف: سرو را بین بر سماع بلبلان صبح خیز ب: خیزید و خز آرید که هنگام خزان است همچو سرمستان به بستان، پای کوب و دست زن باد خنک از جانب خوارزم وزان است	۱۸
۱	در ابیات زیر آرایه «واژه آرایی» را مشخص کنید. الف: زمانه قرعه نو می زند به نام شما ب: هر کجا دردی است درمانیش هست خوشا شما که جهان می رود به کام شما درد عشق است آنکه درمانیش نیست	۱۹
۱,۵	با ذکر دلیل بنویسید که بیت زیر دارای «واج آرایی» هست یا خیر؟ خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل	۲۰
۱	در جمله های زیر «سجع» را بیابید. الف: الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است. ب: طالب علم عزیز است و طالب مال، ذلیل.	۲۱
۰,۷۵	در شعر زیر سجع ها را بیابید و بنویسید. اول به بانگ نای ونی آرد به دل پیغام وی وانگه به یک پیمان می، با من وفادار کند	۲۲
۰,۷۵	نوع سجع (متوازی، مطرف و متوازن) را در عبارات زیر بیابید و مشخص نمایید. الف: پشت و پناه سپاه من بود. در دیده دشمنان خاو پر روی دوستان خال. ب: همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال. پ: دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.	۲۳
تحلیل نظم و نثر		
۱,۵	ابیات زیر را از نظر قلمرو (زبانی، ادبی و فکری) تحلیل نمایید. (هر قلمرو دو مورد) ما چون ز دری پای کشیدیم، کشیدیم دل نیست کبوتر که چو برخاست، نشیند امید ز هر کس که بریدیم، بریدیم از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم	۲۴
۱	شعر زیر را از نظر ویژگی های قلمرو فکری بررسی کنید. ای خواجه رسیده است بلندیت به جایی گر عمر تو چون قَد تو باشد به درازی کز اهل سماوات، به گوش تو رسد صوت تو زنده بمانی و بمیرد ملک الموت	۲۵
۱,۵	متن زیر را بخوانید و از دیگه زبانی و ادبی و فکری تحلیل نمایید. «صیاد بی روزی ماهیی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد. دو چیز مُحال است؛ خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم. به نانهاده دست نرسد و نهاده هر کجا هست برسد. هر که به تأدیب دنیا راه صواب نگیرد، به تعذیب عُقبی گرفتار آید.»	۲۶
"موفق باشید"		